

Narkaus-Kämän Erä ry.
31.10.2002

40 vuotta

Historiikki
Julkaistu 14.11.2002

Esipuhe

Metsästys on hieno ja monipuolinen harrastus ja se yhdistää monia yhteiskunnan toimijoita ammattiin, ikään ja sukupuoleen katsomatta. Metsästäjä voi olla liikkuja ja eräretkeilijä, aseharrastaja, kennelihminen, ryhmänsä korvamaton osa, herkkusuu ja kulinaristi, ammattimies paikallaan, yhdistysjyrä sekä paljon muuta.

Monet metsästäjät ovat eräretkeilijöitä ja liikunnan harrastajia. Kun metsästäjiltä kysytään, mikä tekee harrastuksesta nautittavan, vastaus on usein luonnossa liikkuminen. Metsästäjä onkin usein osaava luonnossa liikkuja. Ilmansuunnat eivät mene sekaisin ja karttoja osataan lukea. Kuntokin on kohdallaan. Tarvittaessa tervaskannon kylkeen saadaan nuotio aikaiseksi.

Metsästäjä voi olla myös aseharrastaja. Aseet ovat metsästyksen keskeinen väline. Aseiden käyttöä harjoitellaan paitsi lain vaatimuksesta usein myös omaksi iloksi. Ampumaharjoittelu antaa sisältöä ja harrastusmahdollisuuksia myös silloin, kun metsästys ei ole sallittua.

Metsästäjälle harrastus voi avautua myös kenneltoiminnan kautta. Metsästäjälle ihmisen toiseksi paras ystävä voi olla ensiksi paras. Koiran omistaminen vaatii sitoutumista ja kasvattajan asennetta. Kun omasta koirasta saa toimivan siitä on iloa moneksi vuodeksi. Lukuisat on ne tarinat, joita koiramiehet kertovat rakkaista ystävistään.

Metsästäjä voi olla ryhmänsä korvaamaton osa. Metsästys ei tänä päivänä ole useinkaan yksinäistä kairassa kulkemista, vaikka siihenkin on mahdollisuus. Talousmetsien runsaan ruokatarjonnan kasvattamat hirvikannat ovat nostaneet hirvenmetsästyksen ehkä suosituimmaksi metsästysmuodoksi. Hirvenmetsästys on etupäässä ryhmätöitä, jossa ryhmän jäsenten yhteistyö ja yhdessä viihtyminen on tärkeintä. Hyvä suupalsti voi olla ryhmälle tärkeä, vaikka olisi onneton saamamies. Jokainen on mukana omalla tavallaan.

Metsämiehen ruokalistalla riista on tärkeällä sijalla. Kun riistaa on tarjolla sitä on osattava hyödyntää. Monille pakastepizzoihin ja mikroaterioihin tottuneille nykysiipoille verinen karva- tai sulkamöykky voi olla kauhistus. Siksi metsästäjän on usein itse opeteltava riistankäsittely. Useilla saaliin käsittely ei jää tähänkään. Itse kokkaillen syntyy makunautintoja, joista muut kuin metsästyksen harrastajat saavat vain uneksia. Kukapa ei nauttisi esimerkiksi maukkasta pyypaistista tai hirvikäristyksestä.

Metsästysseuratoiminta tarvitsee monenlaisia osajia. Lukuisat ovat ne seurakunnat, joissa yhteisillä talkoilla on eri tavoin paranneltu omia harrastusmahdollisuuksia. Oma ammattitaito ja osaaminen saattaa tuoda talkoiden työnjaossa eteen erilaisia eritystehtäviä, joista suoriutumista muut osaavat arvostaa. Usein suuren seuran etu on, että tekijöitä on joka lähtöön.

Metsästys on myös hyvin järjestäytynyttä toimintaa. Monelle oma metsästysseura luo ne puitteet, jotka mahdollistavat harrastamisen. Yhdistysmuotoiset metsästysseurat toimivat monien sääntöjen ja pykälien ohjaamina. Yhteistyötä harjoitetaan muiden seurojen, riistanhoitoyhdistysten, riistanhoitopiirien sekä metsästäjien yhteisten järjestöjen kanssa. Monista metsästysseuraa koskevista asioista päätetään seuran ulkopuolella. Näissä koukeroissa voi joskus olla niinkin, että saaliin pyytää ensi seuran yhdistysjyvä, jonka jälkeen sen ampuu metsämies.

Narkaus-Kämän Erä ry. on tarjonnut 40 vuoden ajan lukuisille jäsenilleen monipuoliset mahdollisuudet virkistäytyä meille kaikille tärkeän harrastuksen parissa. Onneksi olkoon!

Narkauksessa 2. marraskuuta 2002

Jarmo Kiuru
puheenjohtaja

Sisällys

Esipuhe	
2	
Seuran perustaminen	
5	
Peijaisperinteen synty	
6	
Suhteet maanomistajiin ja naapuriseuroihin	
7	
Metsästysmajan rakentaminen	
9	
Seuran nimi ja tunnukset	
9	
Ampumaradan rakentaminen	
11	
Naiset metsämiehinä	
12	
Nuoret	
13	
Ranuantien suunnan yhteishaun vaiheet	
14	
Hirvenmetsästystä seurassa	
16	
Saalistilastojen kertomaa	
19	
Suurpedot	
20	
Kenneltoiminta	
22	
Riistanhoito	
23	
Talkotoiminta	
24	
Metsästyksen valvonta	
25	
Seuran jäsenet	
25	
Lähteet	
27	

Seuran perustaminen

Perustamisajatuksen synty

Narkaus-Kämän Erä ry:n syntyä edeltävistä vaiheista ei tiettävästi ole olemassa kirjallista aineistoa. Tiedot perustamisajatuksen vaiheista perustuvat tuolloisten puuhamiesten eritoten Vieno Keskinarkauksen muistikuviiin 1960 luvun alkuvuosilta.

Vienon mukaan kipinä metsästysseuran perustamiseen syntyi osin siitä, että 1960 luvun alku oli yleisesti metsästysseurojen perustamisen aikaa. Asiasta oli kirjoiteltu metsästäjien julkaisuissa. Vieno itse oli saanut Hirvaan metsäyönjohtajakoulussa vuonna 1960 kahden viikon koulutuksen metsästyslainsäädännöstä ja seuran perustamisesta. Menestystäkin kurssilla oli ollut sillä Vieno oli palkittu kultaisella merkillä metsästyslain ja hirviasetuksen tuntemuksestaan.

Kyläläisten kannalta ratkaisevinta oli vieraiden metsästäjien aiheuttama häiriö. Metsästäjiä tuli kaupungista autoilla kylälle metsälle. Tulijat olivat osin niin kaupunkilaisia, että kylälle ajettuaa he kuvittelivat olevansa metsässä ja koirat laskettiin irti aivan kylän pinnassa. Vienon mieleen oli jäänyt tapaus, jossa kaksi tuntematonta miestä päästi kaksi ”ajohurttaa” - kuten asia silloin ilmaistiin - Ollin kaupalta irti eikä ollut kestänyt kauan kun ajo oli ollut Jokilammen niemessä käynnissä. Tapahtuma ajoittuneeksi syksyille 1960.

Ilmakuva vuodelta 1964 Narkauksen kylältä. Kuvassa on Vieno Keskinarkauksen asuintalo Marjapalo, jonka sivuitse vanha Ranuantie meni. Talo on ollut myös kansakoulun pitopaikka.

Perustamistoimet

Heinäkuussa 1961 kyläläiset kutsuttiin Kivalon Urheilijat ry:n talolle perustamista valmistelemaan kokoukseen. Tilaisuuteen oli kutsuttu Metsästäjäliiton Lapin piirin ja riistanhoitoyhdistyksen puheenjohtaja piirin eläinlääkäri Eero Salovaara, mutta hän ei päässyt tilaisuuteen. Salovaaran ehdotuksesta alustajaksi tilaisuuteen kutsuttiin Vanttauskoskella toimivan Kaihuan kalankasvattamon kalastusmestari Ahvonen.

Kokouksessa Ahvonen painotti kalastusta metsästyksen rinnalla. Vieno Keskinarkaus ei pitänyt hyvänä ajatusta kalastuksen mukaan ottamisesta. Ahvosen painotti kalastusta niin mahdollisesti, että seuran nimeksi päätettiin lopulta Narkauksen Metsästys ja Kalastusseura ry. Seuran säännöissä seuran tarkoitukseksi sovittiin järkipärisen metsästyksen ja riistanhoidon sekä niiden edellyttämän luonnonsuojelun ja ampumaurheilun harjoittaminen. Toiminta-ajatusta muotoiltaessa kalastusta ei huomioitu lainkaan ja se ehkä johti omalta osaltaan myöhemmin seuran nimen muutokseen.

Varsinainen perustamiskokous oli Marjapalossa Vieno Keskinarkauksen luona 3.5.1962. Kokous pidettiin Vienon hirsirakenteisen talon toisessa kerroksessa. Kokousosanottajia oli tilaisuudessa niin runsaasti, että rakennus painui osanottajien painon vaikutuksesta siten, ettei yläkerran ovea saatu enää kiinni. Perustamiskirjan allekirjoittivat Juho Vanhanarkaus Kōnkäältä, Risto Lustila Lustilasta ja Vieno Keskinarkaus. Mainittujen lisäksi yhdistysrekisteriin ilmoitettiin toimihenkilöiksi Narkauksen koulun vahtimestarina pitkään työskennellyt Veikko Lohela, Toivo Kämä Särki-Kämältä, Armas Keskinarkaus Koulunraitilta, Lauri Halvari Ouonlammelta ja Aarne Uusinarkaus Narkausniemeltä. Kokouksen vanhimpia olivat Vanhanarkaus, Lustila ja Halvari. Muut edustivat tuolloista nuorta polvea.

Vieno Keskinarkauksen asuintalo, jonka yläkerrassa perustamiskokouspidettiin 3.5.1962.

Yhdistys merkittiin rekisteriin 31.10.1962 ja näin heräsi henkiin uusi oikeushenkilö. Seura oli virallisesti syntynyt.

Seuran varojen käyttö on dokumentoitu alusta asti. Seuran tilinpidon ensimmäiseksi tapahtumaksi on merkitty 24.8.1962 päivätty tulotosite, jonka mukaan Seppo Koskela on hankkinut 1 000 markalla metsästyslupan N:o 1. Vierasmetsästäjät olivat tulleet näin seuran valvontaan.

Peijaisperinteen synty

Olavi Keskinarkaus sekä Helli ja Eino Vanhanarkaus peijaiskäristystä syömässä vuonna 1966.

Seura oli perustettu ja toiminta lähti ripeästi liikkeelle. Liikkeellelähdön joutuisuudesta lankeaa suuri kiitos Vieno Keskinarkaukselle. Vienolla oli riistanvartijankurssin ansiosta hyvät valmiudet seura-toiminnan käynnistämiseen. Vienosta tulikin seuran ensimmäinen sihteeri.

Ensimmäisenä johtokunnan puheenjohtajana toimi edesmennyt Juho Vanhanarkaus. Puheenjohtajalle on jo näistä ajoista kuulunut vastuu metsästysoikeusvuokrasopimuksista.

Seuran johtokunnan kokouksessa Marjapalossa 28.4.1963 päätettiin, että seura anoo hirven kaatolupia seuraavasti: "Yksityismaalle 2, Asutushallinnon maalle 2, Metsähallinnon maalle 4." Jo tuossa

kokouksessa johtokunta oivalsi, että vastaperustettu seura tarvitsee yhteisen jäseniä yhdistävän ja kokoavan tilaisuuden sekä kunnianosoituksen metsän antimia kohtaan. Kokouksessa johtokunta päätti panna aikuisen hirven peijaisia varten ja seura maksoi lupamaksun.

Seuran peijaiset ovat olleet pääsääntöisesti pyhäinpäivän lauantaina, jota myös pidämme seuran syntymäpäivänä sillä perusteella, että yhdistysrekisteriin merkitseminen tapahtui 31.10.1962.

Ensimmäistä peijaistilaisuutta kunnioitti läsnäolollaan metsänhoitaja Mäkinen metsähallituksen piirikuntakonttorilta. Mäkinen oli pitänyt Vieno Keskinarkauksen Hirvaan metsätyökoulussa vuonna 1960 käymän kurssin, jonka aiheina oli ollut metsästyslainsäädäntö ja seuratoiminta.

Eelis Niska, Lauri Halvari ja Tauno Kämä tanssin pyörteissä vuonna 1966.

Peijaisperinteen alkutaivalta on dokumentoitu mm. Kansan Tahto -nimisessä lehdessä keskiviikkona 27.11.1968 s. 4: “HIRVIPEIJAISET Narkauksessa ovat traditio. Lauantaina pidetyt peijaiset olivat kuuden peräkkäiset. Tänä vuonna peijaiset jouduttiin pitämään näin myöhään, koska hirviä ei saatu kaadetuksi kuin vasta viime viikolla. Peijaisten tarkoituksena ei ole rahan keruu seuralle, vaan yhteishengen luominen jäsenten ja maanomistajien kesken.”

Narkaus-Kämän Erä ry. on antanut varsin paljon kuntakulmansa asukkaille. Seura on omalta osaltaan vaikuttanut siihen, että kylät säilyisivät asuttuina ja viihtyisinä. Metsästys ja eritoten hirvenmetsästys on mitä parasta sosiaalista kanssakäymistä mielekkään harrastuksen parissa. Peijaisissa mukaan pääsevät vieläpä muutkin kuin itse välittömästi metsästykseen osallistuvat.

Suhteet maanomistajiin ja naapuriseuroihin

Metsästysoikeuksien vuokraustoiminta jatkui vilkkaana seuran perustamisesta alkaen aina koko 1960-luvun. Tuohon ajanjaksoon sattui myöskin asutushallinnon maista muodostettujen Kuohungin ja Kilvenaavan asutusalueiden asuttaminen. Tuoreet isännät vuokrasivat heti asutusalueiden metsästysoikeuden Narkaus-Kämän Erä ry:lle. Näin vuokrattujen metsästysoikeuksien ketju eteni Jokilammintien suunnassa Mustonojalle saakka ja Ranuantien suunnassa Saari- ja Särki-Kämälle tavoittaen Siikäkämän kuusikymmentäluvun puolivälissä. Seuran alue käsitti 1960-luvun loppua lähestyttäessä Kuohungin, Narkauksen, Kilvenaavan, Saarikämän, Särkikämän ja Siikäkämän eli kuusi pientä kyläyhteisöä, mikä on ainutlaatuinen yhteenliittymä, sillä yleensä on niin, että yhdessä kylässä on kaksi tai useampi metsästysseura.

Mikä sitten oli se seikka joka kokosi näin laajan alueen yhteen seuraan? Päälimmäisenä oli yhteisten etujen turvaaminen. Sitä edesauttoivat vanhat metsästyskaveruudet, jotka juonsivat juurensa 1950 luvun hirvenmetsästyksen ajoilta. Eri kylien asukkaiden keskinäinen kanssakäyminen oli jo vanhastaan ollut luontevaa. Suuren seuran tarjoamat mahdollisuudet sekä selkeät tasavertaisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen perustuvat toimintatavat ovat seuran toiminnalle leimallisia.

Vuonna 1970 hirvi rauhoitettiin ja muutenkin meni aika huonosti. Seuran yhtenäisyys alkoi rakoilla. Noihin aikoihin päättyi suuri osa Siikakämälle tehdyistä metsästysvuokrasopimuksista, joiden vuokranantajat eivät antaneet jatkua toista viisivuotiskautta. Metsästyksmaiden pinta-ala supistui kolmattuhatta hehtaaria eli noin kymmenen prosenttia. Oli oikeastaan onni, ettei tuohon aikaan sattunut muualla sopimuksien uusiintumisia. Se pelasti seuran suuremmilta metsästysalueiden menetyksiltä.

Vuoden 1979 keväällä Veikko Uusinarkaus ja Ukko Lehtinen saivat kutsun osallistua Siikakämällä pidettävään palaveriin, jossa selviteltiin mahdollisuuksia metsästysseuran perustamiseen Siikakämälle. Keskustelu oli ollut hyvin asiallista ja lopuksi tultiin siihen tulokseen, että Siikakämäläiset eivät lähde perustamaan uutta seuraan, vaan he liittyvät takaisin Narkaus-Kämän Erä ry:een. Tuosta alkoi Siikakämän alueiden metsästysoikeuksien uudelleenvuokraus ja seuran yhtenäisyys palautui.

Nimeä kirjoittaa Olavi Keskinarkaus, josta oikealle istumassa Santeri Karjalainen, Tauno Oikarainen ja Esko Tolonen. Seisomassa Vieno Keskinarkaus.

Joskus on ollut niinkin, että kun isännät riitelevät seura kärsii. Isäntien väliset erimielisyydet voivat koitua seuralle tappioksi, vaikka sillä ei olisi osaa eikä arpaa kyseisiin kiistoihin. Narkaus-Kämän Erä ry. itsessään on hyvä esimerkki, mitä yhteistyöllä saadaan aikaan. Siksi seuran aktiivisena politiikkana on ollut pysytellä erillään ristiriidoista. Yhteistyö on usein kompromisseja ei niinkään yksisilmäistä asioihin puuttumista.

Narkaus-Kämän Erä ry:n suhteet naapuriseuroihin ovat kunnossa. Aluerajat ovat vakiintuneet Välijoen Riistamiesten kanssa jo 1960 luvulla. Sierijärven kanssa on selkeä raja, joka sovittiin 1980 luvun taitteessa. Ainoana epäselvyytenä on ollut yksi palsta, joka on sovitun rajapaaden tuolla puolen. Palstan osalta katsottiin parhaimmaksi vuokrata sen metsästysoikeus Narkaus-Kämän Erä ry:lle, kun omistaja ilmoitti, ettei hän ehdottomasti halua tehdä vuokrasopimusta Sierijärven kanssa. Seurojen yhteistoiminta pelaa tässäkin sillä on myös Sierijärven etu, että palsta on vuokrattuna. Yhteishaussa oltaessa alue luetaan pyyntialueeksi eikä mahdolliset rajaloukkaukset aiheuta ongelmia. Kuohungilla on hieman tarkistamisen varaa Luppoveikkojen

kanssa. Siellä seuran periaatteena on ollut, että kun sen perän miehet ovat olleet seuran hirvi-porukassa, niin on kohtuullista, että myöskin heidän maansa ovat seuran käytössä. Maat liitty-vät saumattomasti valtion maitten kautta seuran alueeseen. Muualla seuran alue liittyy valtion maihin ja kunnan rajaan joten siellä rajanvetoihin ei ole ollut tarvetta.

Metsästysmajan rakentaminen

Majahanke kyti useita vuosia ennen kuin valmista tuli. Vuosikokouksessa 28.4.1968 valtuutettiin Paavo Pukema, Pekka Yrjänheikki ja Tauno Oikarainen ostamaan Piljon kämpän hirret seuralle. Piljon kämpä ja ampumaradalta kaadetut puut olivat asiana esillä myös vuosikokouksessa 18.5.1969. Majahankkeen liikkeelle lähtö kesti vielä pari vuotta. Vuosikokous päätti 14.3.1971 varata rahaa 1 500 mk majan ja ampumaradan rakentamiseen. Lisäksi päätettiin ostaa metsähallitukselta Saunaojan kämpän hirret 300 mk:lla. Ostopäätöksen tarkoittamista hirsistä ma-jaa ei kuitenkaan tehty. Pekka Yrjänheikiltä katsoi, että hirret ovat liian huonoja metsästysmajan rakentamiseen ja hän vaihtoi hirret omistamansa tilan vanhan päärakennuk-sen hirsisiin, joista metsästysmaja lopulta vuonna 1972 ka-sattiin. Rakennuslupa rakennushankkeelle annettiin 9.11.1972. Katto saatiin pään päälle kesällä 1973. Johto-kunnan kokous ja kesäkokous pidettiin 19.8.1973 uudella majalla. Johtokunta päätti tuolloin vielä ikkunoiden ostos-ta.

Pekka Yrjänheikki

Majahankkeessa oli alusta asti mukana Pekka Yrjänheikki, joka oli myös seuran monivuotinen puheenjohtaja. Seppo Materon tuolloin omistama Lapin Betoni tuki myös lahjoi-tuksillaan majan ja ampumaradan rakentamisessa. Paikal-la olleet voisivat varmasti mainita monia muitakin rakennustalkoisiin osallistuneita.

Seuran nimi ja tunnukset

Seuran perustamista pohjustavassa kokouksessa heinäkuussa 1961 seuran nimeksi tuli Narka-uksen Metsästys ja Kalastusseura ry. Nimeen löi puumerkkinsä kokouksen vierailevaksi alus-tajaksi kutsuttu kalastusmestari Ahvonen, joka painotti metsästyksen ohella kalastusta osana seuran toimintaa.

Vuosikokouksessa 10.3.1963 oli päätetty vuokrata metsähallitukselta seuraavat kalavedet: Kauniitlammit, Niesijärvi, Kojulammi ja Huppalammit. Vuokraushanke ei toteutunut metsähallituksen linjauksien vuoksi. Toisetkaan metsästysseurat eivät onnistuneet kyseisiä vesiä vuokraamaan. Kalastustoiminnan takaisku vaimensi hyvin voimakkaasti innostusta turvata ja kehittää kalastussektoria.

Seuran vuosikokous 20.2.1972 sinetöi seuran nimen muutoksen Narkausen Metsästys ja Kalastusseura ry:stä Narkaus-Kämän Erä ry:ksi ja samalla säännöt muutettiin riistanhoitopiirin mallisääntöjen mukaiseksi. Muutokset tulivat virallisesti voimaan eli ne merkittiin rekisteriin 26.1.1973.

Syynä nimenvaihdokseen oli kalastusaktiiviteettien vähäinen merkitys seuran toiminnassa. Lisäksi Särki- ja Siikakämältä seuran toiminnassa mukana olleet olivat sitä mieltä, että nimi oli liikaa Narkaus painotteinen eikä kuvastanut sitä laajuutta, mihin seura oli metsästysvuokrasopimuksilla tullut. Nimen muutoksella haluttiin korostaa kaikkien kyläyhteisöjen tärkeyttä ja ojennettiin näin Siikakämän eronneille isännille kättä takaisin liittymiseen.

Kesäkokouksessa 17.8.1975 seura päätti järjestää hihamerkin suunnittelukilpailun. Kilpailun sadosta ei ole tarkkaa tietoa. Vuosikokouksessa 14.3.1976 voittajaksi valittiin Eemil Lammin ehdotus, missä Joutsen ui vaaramaisemassa.

Kesäkokouksessa 16.8.1981 seura järjesti uuden kilpailun hihamerkistä. Eemil Lammin suunnittelema tunnus ei enää tuntunut sopivalta, koska siinä oli joutsen hallitsevassa roolissa. Kilpailun voitti vuosikokouksen 31.1.1982 päätöksellä johtokunnan esitys. Uudessa tunnuksessa on hallitsevana “hirvenpää, nuolukivi ja naatinlehdet”.

Ampumaradan rakentaminen

Olavi Keskinarkaus ampuu hirvikoetta Vaskikivalon laidassa vuonna 1965

Seuran ensimmäisen toimintavuoden vuosikokouksessa 10.3.1963 hyväksytty toimintasuunnitelma kertoo, että seura piti hirven koeammuntoja ja pienoiskiväärkilpailuja. Hirvikoeammuntojen mahdollistamiseksi Vieno Keskinarkaus ja Juho Vanhanarkaus olivat hankkineet ammunnanvalojan pätevyyden. Kokouksessa keskusteltiin myös ampumaradan tekotalkoista. Ammuntoja, kilpailuja ja tekotalkoita ei pidetty nykyisellä radalla, vaan kylän sisässä Vaskikivalon laidassa olevassa soramontussa.

Ampumaradan pitämistä kylän sisässä ei pidetty pitkän päälle mahdollisena, joten sopivamman paikan etsintä alkoi seuran perustamisen jälkeen. Seuran

kokouksessa 22.5.1966 asetettiin toimikunta viemään ampumaratahanketta eteenpäin. Toimikuntaan nimettiin Paavo Pukema, Matti Tolonen ja Olli Kestilä. Matti Tolonen ja Olli Kestilä saivat yhdistyksen 25.9.1966 järjestetyssä ylimääräisessä kokouksessa toimeksi neuvotella mahdollisuudesta, että Välijoen miehet liittyisivät osakkaiksi ratahankkeeseen. Välijokelaiset eivät lähteneet mukaan hankkeeseen.

Matti Tolonen löysi sopivan näköisen ampumaradan paikan Hietakankaalta ja hän kertoi asiasta Vieno Keskinarkaukselle. Rakennuslupaa varten tarvittiin tarkempia mittauksia. Mittausten suorittamista varten Vieno otti yhteyttä rovaniemeläiseen rakennusmestari Aarne Narkukseen, jonka isä oli kotoisin Saari-Kämästä. Aarne ja Vieno punnitsivat radan paikan maanmittausvälineillä. Vasta tämän jälkeen oli mahdollista hakea lupaa ampumaradalle. Hietakan-kaan ampumarata-alueen rakentaminen alkoi Lapin lääninhallituksen 18.5.1967 antaman luvan ja metsähallinnon Perä-Pohjolan piirikuntakonttorin kanssa 23.8.1967 tehdyn maanvuokrasopimuksen nojalla.

Ensimmäinen 18.5.1967 annettu lupa käsitti mahdollisuuden rakentaa enintään sadan metrin pituinen luodikkorata. Lapin lääninhallituksen 29.11.1972 antaman luvan nojalla Hietakan-kaan alueelle saatiin rakentaa lisäksi haulikkoampumarata.

Vuonna 1974 Rovaniemen seudun riistanhoitoyhdistys asetti hirvenmetsästyksen ehdoksi valtion maille, että jokaista anottua hirvenkaatolupaa kohden tulee olla kolme ampujaa, joilla on voimassa oleva hirviammuntakoe. Tämän ehdon tarkoituksena oli jakaa niukkuutta tasaisemmin. Tuo päätös pani vauhtia ampumaradan tekoon. Ajateltiin, ettei hirvenammuntakoeen suorittaneiden ampujien puute ainakaan saa olla lupamäärän jarruna.

Vuonna 1977 ostettiin agregaatteja tuottamaan sähköä ja mahdollistamaan hirviratalaitteiden rakentamisen. Kesä meni vilkkaassa talkotoiminnassa ja talkookertoja oli 12 ja valmista tuli. Seuran mestaruuskilpailut pidettiin uudella radalla 16.9.1977 ja metsästyshirviammunnan voitti Heikki Halvari. Siitä alkaen hirvenammuntakoeen suorittaneiden jäsenten lukumäärä ei ollut esteenä pyyntilupien saamisessa. Hirvenmetsästäjien joukko oli vuonna 2002 seuran historian tähän asti suurin eli 121 hirvenmetsästäjää.

Ampumaratatoiminta oli hyvin vilkasta kahdeksankymmentäluvun alussa. Tuolloin elettiin hullujen hirvivuosien aikaa, jolloin hirvilupamäärät kasvoivat erittäin suuriksi. Vuonna 1984 päätettiin tilaisuuden tultua ostaa ampumaradalle Napapiirin Lohelta yhdeksän kilowatin kolmivaihe agregaatti. Se poisti virran vähyyden, josta oli muodostunut metsästysmajan ja ampumaradan kehittämisen este. Kauppa oli toistaiseksi ainut kerta, kun Narkaus-Kämän Erä ry. on turvautunut lainarahaan. Kauppaa varten otettiin vuoden takaisinmaksuajalla 5 000 markan laina, jonka johtokunnan jäsenet henkilökohtaisesti takasivat. Kauppa oli kuitenkin kannattava ja se loi edellytykset metsästysmaja- ja ampumarata-alueen täysimittaiselle kehittämiselle.

Suuria mullistuksia Hietakankaan radalle merkitsi Lapin lääninhallituksen päätöksen 14.2.1990 nojalla rakennetut pienoishirvi- ja luodikkorata ja päätöksen nojalla tehty haulikkoradan muutos. Pienoishirvirata rakennettiin Hietakankaalle Kalevi Ruokasen puheenjohtajakauden aikana. Haulikkoradan muutos ja 100 metrin luodikkoradan rakentaminen tapahtui myöhemmin Erkki Wallin puheenjohtajakaudella.

Lapin lääninhallitus myönsi Narkaus-Kämän Erä ry:lle 10.6.2002 ratkaisullaan dnro C.119 A LLH-2002-23/Tu 514 luvan trap-radan rakentamiseen. Ratahankkeesta päätettäessä tärkein peruste oli trapin skeettiä parempi soveltuvuus metsästyshaulikkoammunnan harjoitteluun ja muuttuneet metsästysammunnan säännöt. Seuran vanha skeet-rata ei enää käynyt metsästyshaulikkoammuntalajista. Radan rakentaminen alkanee vuonna 2003.

Naiset metsämiehinä

Aila Ruokasen hirvenkaato vuodelta 2000.

Narkaus-Kämän Erä ry. on rohkaissut naisia liittymään metsästysharrastuksen piiriin vapauttamalla naiset liittymismaksusta. Naisia on ollut jäsenenä ja mukana toiminnassa ilman, että he ovat osallistuvat metsästykseseen. Ensimmäinen naisjäsenemme, joka suoritti metsästyskortin ja hirvenammuntakokeen oli Aila Ruokanen.

Naiset metsästäjinä ovat herättäneet ulkopuolellakin kiinnostusta. Lapin radion haastattelussa 5.10.2001 Aila Ruokanen ja Pirjo Kivijärvi kertoivat 17 ja 4 vuoden metsästyskokemuksistaan Narkaus-Kämän Erä ry:n riveissä.

Hirvenmetsästäjä	Kaadot
Kivijärvi Pirjo	2001, 2002 2 kpl
Kuivalainen Anna-Liisa	
Kämä Tuija	1987, 2001
Körkkö Linda	
Körkkö Sari	
Rautanen, Anu	2002
Ruokanen Aila	1987, 2000
Ruonakoski Sirpa	2000
Ruonakoski Anne	2000

Nuoret

Narkaus-Kämän Erä ry:llä ei ole ollut varsinaista erillistä junioritoimintaa. Nuoret pyytäjät ovat usein tulleet matkaan isänsä tai isoisänsä kannustamina ja tukemina. Onpa pyynnissä joitakin kokonaisia perheitä. Tuttu kaava monille uransa aloittaneille metsästäjille on ollut alkuun aktiivinen pienriistan pyynti. Iän karttuessa monelle on käynyt niin, että pienriistan pyynti jää vähemmälle, ja pyynti painottuu hirvenmetsästykseseen. Kokemuksia ja kertomuksia tästä asiasta on seuran historian aikana syntynyt ainakin nelinumeroisen luku.

Kaksitoistavuotias Mikael Yritys kertoo isoisänsä Martti Ruonakosken kanssa tekemästään pillittömästä reissusta seuraavaa (juttu on liitetty kokonaisuudessaan historiikin sähköiseen asiakirja-aineistoon): “Pyy lähti lentoon suoraan edestäni. Tiesin että se laskeutuisi kohta. Ehdin seurata pyytää noin 400 metriä kunnes nyppylän takana kipitti maassa noin 3 metrin päässä pyy. En voinut vastustaa kiusausta ja painoin liipasinta jolloin haulisuihku lähti matkaan. Ensimmäinen katsoin jäikö siitä mitään jäljelle ja sitten huusin iloisin mielin, SAIN PYYN! Hetken päästä pappa tuli ja suolistimme linnun. Sen jälkeen jatkoimme matkaa ja lähdimme kohti autoa. Matkaa autolle oli aika pitkästi joten olimme valmiina koko ajan. Kävelimme rinteitä pitkin sillä pappa uskoi, että siellä saattaisi olla lintuja. Lopulta tulimme hyvin pienelle aukealle ja edestämme lähti 3 pyytää. Yksi istahti 30 metrin päähän puuhun ja taas lähti suihku matkaan. Se tipahti nätisti. Pappa otti linnun ja minä lähdin katsomaan oliko ne kaksi muuta vielä lähellä. Yhden näin vielä mutta se lensi kaukaa. Menin takaisin papan luo ja suolistimme linnun. Nämä olivat elämäni ensimmäiset riistaeläimet. Ensimmäistä pyytäni en varmasti unohda. Minun pappani on kova metsämies ja olen oppinut häneltä paljon. Minusta metsässä on mukava olla.”

Seuratoiminnan jatkuvuuden ja elinvoimaisuuden kannalta nuoret ja heidän asemansa metsästysseurassa ovat elintärkeä asia. Jos metsästysseura ei kykene ammentamaan riveistään uusia tarmokkaita touhuajia, seurauksena saattaa olla seuratoiminnan notkahdus, joka pahimmillaan voi kestää vuosia. Tämän vuoksi on tärkeää, että nuoret vihitään paitsi pyyntitaitojen ja eräkulttuurin saloihin myös aktiiviseen ja omatoimiseen yhdistystoimintaan.

Ranuantien suunnan yhteishaun vaiheet

Vuonna 1978 perustettiin Ranuantien suunnan yhteishaku. Syynä sen perustamiseen oli vuosien 1970-1971 hirvenrauhoitukset. Hirvikanta oli rauhoitusvuosia edeltävänä aikana metsästetty tuottamattomaan tilaan. Oikein hoidettuna hirvi on erittäin tuottava eläin ja nopeasti uusiutuva luonnonvara. Yhteistyöllä pyrittiin hirvikannan parempaan säätelyyn siten, että metsästettävää olisi tasaisesti eikä kanta pääsisi liian suureksi. Narkaus-Kämän Erä ry:n kaltainenkaan seura ei kykene yksin takaamaan järkiperaista ja kestäväää hirvikannan hoitoa. Oli pyrittävä seuran rajat ylittävään yhteistyöhön.

Vetäjä	Vuodet
Ukko Lehtinen	1978-1981
Juhani Sieppi	1984
Veikko Uusinarkaus	1982-1990
Erkki Wall	1990-2000
Hemmo Ruokanen	2001-

Yhteishaku sai lähtölaukauksensa, kun Veikko Uusinarkaus asteli eräänä lauantai-iltapäivänä Ravintola Lapinpoikaan neuvoa antavaa ottamaan. Siellä istuskeli myös Rovaniemen seudun riistanhoitoyhdistyksen silloinen toiminnanohjaaja Ukko Lehtinen ja selväähän oli, että juttu kiertyi metsästyksen. Ukko tarjosi ratkaisua pulmaan. Etelässä oli jo kokemuksia yhteishauista ja Veikko ja Ukko päättivät yrittää nousisiko sellainen pystyyn myös Ranuantien suunnalla. Ukko oli yhteydessä maa- ja metsätalousministeriöön ja sieltä rohkaistiin yhteistyön käynnistämiseen.

Yhteishaun puuhamiehet tähtäsivät koko Kemijoen itäpuolen kattavaan yhteenliittymään, jonka alue on noin 140 000 hehtaaria eli nykyinen Ranuantien suunnan alue. Alue oli sopiva, koska se on luonnollisiin rajoihin perustuva kokonaisuus. Lisäksi alue oli riittävän suuri, jotta sille voitiin luoda oma alueellinen hirvipolitiikka, jonka toteutumisvastuu tuli olemaan nimenomaan tuon alueen metsästäjillä. Perustamispalaverissa korostettiin metsästäjien vastuuta ja yhteistyön tärkeyttä.

Ensimmäinen yhteinen lupahakemus kirjoitettiin 25.4.1978 Ukko Lehtisen luona olleessa palaverissa ja mukaan tulivat Välijoen Riistamiehet ry., Narkaus-Kämän Erä ry., Kaukon Erämiehet ry., Haukitaipaleen Erämiehet ry., Rovaniemen Ampujat ja Metsäveikot ry. sekä Eräjupot ry. Lupia anottiin 21 aikuista ja 6 vasaa. Yhteishaun ensimmäiseksi vetäjäksi oli valittu Ukko Lehtinen. Sovittiin muun muassa, ettei ammuta uroshirveä, jolla on neljä tai useampi sarvipiikki. Yhteisillä pelisäännöillä pyrittiin kannan kasvattamiseen. Vasan lupien määrästä käytiin kiivastakin keskustelua sillä vasan pyyntiin ei perinteisesti ole ollut kovasti kiinnostusta.

Vuonna 1980 aloitettiin hirvien lentolaskenta, joka merkitsi siirtymistä huomattavasti varmemmalle pohjalle riistanhoitoyhdistyksen hirvikannan määrittelyssä. Lentolaskennan tulos oli 1 133 hirveä riistanhoitoyhdistyksen alueelle. Tulos oli 212 hirveä vähemmän kuin edellisen vuoden havaintokorttien tulos.

Kokouksessa 16.4.1982 yhteishakuanomusten allekirjoittajaksi valittiin Veikko Uusinarkaus. Tässä vaiheessa Ranuantien suunnan yhteishaku oli siihen asti laajimmillaan, kun mukana olivat Välijoen Riistamiehet ry., Narkaus-Kämän Erä ry., Kaukon Erämiehet ry., Haukitaipaaleen Erämiehet ry., Rovaniemen Ampujat ja Metsäveikot ry., Valajainen, Eräjupot ry., Konttinen, Rovaniemen kala- ja metsämiehet sekä Vanttauksen Pyytömiehet. Mukaantulon mahdollisuutta tarjottiin myös Sierilälle, mutta he eivät olleet kiinnostuneita. Sierilä tuli mukaan vasta 1990 luvulla.

Yhteishaun laajeneminen oli tuonut yhteishaun sisäistä kissanhännänvetoa lupamääristä. Ei jotakin huonoa ettei jotakin hyvääkin. Kissanhännänveto pakotti laatimaan yhteishaulle objektiiviset lupien jakoperusteet ja näin syntyi laskennallinen malli, jolla voitiin jakaa lupamäärät oikeudenmukaisesti. Jakoperusteista päätettiin 16.4.1982 kokouksessa.

Lentolaskennan mukaan hirvikanta oli vuonna 1982 yleisesti kasvussa. Tuolloin Ranuantien suunnan yhteishaussa katsottiin, että oli aika alkaa verottamaan hirvikantaa hieman lisää, että kannan kasvu saadaan tasaantumaan riistanhoitoyhdistyksen hirvenhoitosuunnitelman mukaiselle tasolle. Yhteishaku anoi 61 aikuisen ja 25 vasan lupaa. Lupahakemusta perusteltiin erityisellä muistiolla, jossa kiinnitettiin huomiota siihen, ettei lupia ollut kohdennettu riittävästi yhteishaun alueelle suhteessa alueen kannan kasvuun (Ranuantien suunnan yhteishaun muistio ja sen liite 16.4.1982).

Vuonna 1984 erimielisyys hirvipolitiikan suunnasta jakoi riistanhoitoyhdistyksen johtokunnan kahtia riistanhoitoyhdistyksen puheenjohtajan Hannu Lukkarilan ollessa Ranuantien suuntaan nähden eri leirissä. Kiistan tiimellyksessä Rovaniemen seudun riistanhoitoyhdistyksen puheenjohtaja Hannu Lukkarila onnistui hajottamaan Ranuantien suunnalla hyvään vauhtiin päässeeseen yhteishakutoiminnan.

Yhteishaun vetäjäksi oli kokouksessa 14.2.1984 valittu Välijoen Riistamiehet ry:tä edustanut Juhani Sieppi.

Hannu Lukkarilan ja Ranuantien suunnan metsästäjien erimielisyydet saivat aikaan ajatuksen oman riistanhoitoyhdistyksen perustamisesta. Asiaa pohdittiin 9.3.1984, mutta hanke jäi lopulta valmisteluasteelle.

Ranuantien suunnan yhteishaun kokouksessa 28.3.1984, jossa olivat mukana yhteishaun seurojen lisäksi Ala-Kemijoen seurat aina Petäjäisille asti, Lukkarilan hajotuspolitiikkaa ihmeteltiin seuraavasti: "Palaverissa mukana olleet 3-rhy:n johtokunnan jäsentä peräsivät, että millä oikeudella rhy:n puheenjohtaja on mennyt tekemään esityksiä Peräpohjolan piirikuntakonttoriin metsästyksen järjestämisestä valtion mailla ilman, että hän olisi asiasta sopinut muiden johtokunnan jäsenten kanssa. Keskustelullaan puheenjohtaja on aiheuttanut sen, että metsähallitus ei myönnä hirvenkaatolupia Ranuantien suunnan yhteishakualueen seuroille yhteishakualueen puitteissa." Lukkarilan keskustelukumppanina oli asiassa toiminut piirikuntakonttorin johtaja Peippo.

Myöhemmin kevättalvella 5.4.1984 pidetyssä yhteishaun kokouksessa jouduttiin toteamaan, ettei Ranuantien suunnan yhteishakua saada enää kasaan entisen laajuisena. Tästä alkoi tynkäteishaun taival. Narkaus-Kämän Erä ry., Eräjupot ry., Rovaniemen Ampujat ja Metsäveikot ry., Rovaniemen Kala- ja Metsämiehet ry. sekä Konttinen muodostivat yhdessä yhteishaun. Yhteishaun vetäjänä toimi Veikko Uusinarkaus.

Yhteishaun kokouksessa 9.4.1990 yhteishaun vetäjäksi valittiin Erkki Wall. Tässä vaiheessa yhteishaku oli jo jotakuinkin toipunut vuoden 1984 hajotuksesta. Sierijärven Metsästysseura ry. tuli tällöin ensimmäisen kerran mukaan yhteishakuun.

Syksyllä 1998 Rovaniemen seudun riistanhoitoyhdistyksen puheenjohtaja Hannu Lukkarila lanseerasi hirvilupien puoltoperusteeksi ns. Lukkarilan mallin. Mallia käsiteltiin Rovaniemen seudun riistanhoitoyhdistyksen Rovalassa 19.9.1998 pidetyssä koulutustilaisuudessa. Mallin tarkoituksena oli ratkaista sekä yksityismailla että valtion mailla metsästävien ja vain valtion mailla metsästävien hirvenpyytäjien potinjako valtion mailla. Tilaisuudessa mm. Eräjupot ry:n edustaja ilmoitti heti eriävän käsityksensä esitettyyn uuteen puoltoperusteeseen. Uuden puoltoperusteen lanseeraaminen ajoi hirviyhteistyön jälleen käymistilaan.

Vuonna 1999 Ranuantien suunnan yhteishaku kattoi kaikki alueella metsästävät seurat ja seurueet paitsi Rovaniemen Kala- ja Metsämiehet ry:n (seurojen ja seuruiden kokonaismäärä oli 21 kappaletta). Mukana olivat Haukitaipaleen Erä, Kaukon Erä, Kivitaipaleen Erä, Kuohungin Luppoveikot, Narkaus-Kämän Erä ry., Piljon Erä, Sierijärven Metsästysseura, Valajaskosken Metsästysseura, Välijoen Riistamiehet, Eräjupot, Eräkontti, Nahkiaisoja, Seurue Pentti Oja, Rovaniemen Ampujat ja Metsäveikot ry., Konttisen Erä, Seurue Sukula, Seurue Korteniemi, Rovaseudun Pystykorvakerho ry., Seurue Vuorela ja Ilves Erä.

Vuoden 1999 yhteishakuneuvottelut käytiin epävarmuuden vallitessa. Rovaniemen seudun riistanhoitoyhdistyksen ja Lapin riistanhoitopiirin hirvilupien myöntämiseen liittyvät vuotta 1999 koskevat lausunnot ja päätökset loivat sekaannusta, joka johti lopulta yhteishaun hajomiseen vuonna 2000 ja edelleen vuonna 2001.

Narkaus-Kämän Erä ry:n edustajat olivat tuoneet puoltoperustekeskusteluun seuran jäsenen Heino Vanhanarkauksen useita vuosia aiemmin esittämän ns. miesvähennysmallin. Esille otettiin myös 1980 luvun alusta alkaen esillä ollut teema verotuksen oikeasta kohdentamisesta. Vuoden 2001 lupakierroksella Lapin riistanhoitopiiri hylkäsi ns. Lukkarilan mallin ja omaksui miesvähennysmallin ja verotuksen hirven elinpiirin mukaisen alueellisen kohdentamisen lupaperusteisiinsa. Rovaniemen seudun riistanhoitoyhdistyksen ja Hannu Lukkarilan tekemät ja tukemat lukuisat valitukset ja kantelut tulivat keskeisissä asiakysymyksissä hylätyiksi. Paaluuta ns. Lukkarilan malliin ei enää ollut.

Hirvenmetsästystä seurassa

Vuosi 1968 oli siitä erikoinen, että pysyvä lumi tuli maahan syyskuun puolivälissä ja hirvenmetsästys alkoi suksipelissä kuukautta myöhemmin. Yhdeksän hirven metsästys oli todella työläs urakka, mistä kertoo sekin, että vuoden 1968 peijaiset pidettiin muutamia viikkoja myöhässä, kun saalista ei saatu ajoissa (Kansan Tahto keskiviikkona 27.11.1968 s. 4).

Vuosi 1970 toi ongelmia seuran toimintaan. Monelta alkoi usko loppumaan ja toiminta alettiin kokea turhauttavaksi ja rivit rakoilivat. Yksi toimintaa lamaannuttanut seikka oli hirven täysrauhoidus. Onneksi lamavuosina seuralla oli jämäkkä johtokunta. Aarne Uusinarkaus ja Pekka Yrjänheikki uskoivat lujasti tulevaisuuteen ja siihen että hirveäkin vielä pyydetään.

Syksyllä peijaiset pidettiin kuten ennenkin paitsi, että hirvenlihan sijasta käristettiin mullia. Mullin luut myytiin huutokaupalla, joka tuotti 26 mk. Peijaiset olivat menestys kuten aina muulloinkin. Vuonna 1971 hirvi oli edelleen rauhoitettuna ja toimintaa oli edellisen vuoden malliin.

Miehet kuvassa vasemmalta ovat Renne Perunka, Kalevi Keskinarkaus, Veikko Lohela, Seppo Matero ja Viksu-koira, Leo Keskinarkaus, Alpo Kivijärvi, Erkki Pitkäniemi, Kauko Keskinarkaus, Juhani Kivijärvi, Martti Ruonakoski, Kari Tiermas, Teuvo Tanninen ja Vesa Lohela.

Vuosikokous 20.2.1972 toteaa toiveikkaana, että hirvikanta on tyydyttävä seuran alueella, joten päätetään anoa kaksi hirvenkaatolupaa. Päätettiin ostaa kolme nuolukiveä ja niin ikään maksaa edelleen palkkiot pienpetojen ja haaskalintujen tuhoamisesta. Seuran tulo- ja menoarvio oli 2 200 mk. Rahanhankinnan erikoisuutena voi mainita lottoamisen. Lottoveikkaukseen sai käyttää 50 penniä viikossa ja tämä tapa jatkuikin useita vuosia. Optimismista huolimatta lottovoittoa ei tullut. Metsästysmaja-alueen kehittämistä jatkettiin siitä huolimatta.

Vuonna 1974 lisääntynyt hirvikanta salli anoa jo useampia kaatolupia. Tuolloin metsähallitus myönsi luvat omille maille ja lääninhallitus yksityismaille, joten lupia anottiin kaksi yksityismaille ja yksi valtion maille. Syksyn metsästyksessä tapahtui erityinen sattumus. Heikki Halvari ampui ensimmäisen hirven, joka kaatui linjalle yksityis- ja valtionmaitten rajalle viisarikivien väliin niin, että pääpuoli tuli yksityisten maille ja peräpää valtion maille. Paikalla sitten pohdittiin, että kummalle puolen hirvi ilmoitetaan kaatuneeksi. Pohdinnan lopputulos oli, että paremmat mahdollisuudet on yksityismailta saada loput.

Vuosi	Kaadot
1962-1992	750
1993	53
1994	35
1995	21
1996	16
1997	13
1998	18
1999	56
2000	78
2001	123
2002 (ennuste)	143
Yhteensä	1306

Seuran voimakkaimmat kehittymisen ajanjaksot näyttävät olevan sidoksissa riistakannan vaihteluihin ja ennen kaikkea hirvilupien määrään ja siinäkin nimen omaan nousevien lupamäärien jaksoihin. Laskevat lupamäärät ovat aina herättäneet seurassamme passiivisuutta muuta toimintaa kohtaan. Nuo taantuman ajanjaksot ovat siten kysyneet johtohenkilöiltä kovaa henkistä kantia kestää sekä innostaa jäsenistöä toimintaan.

Hirvisaaliin käsittelyssä on tapahtunut isoja muutoksia aikojen kuluessa ja eritoten viime vuosisadan lopulla. Seuran alkuaikoina 1960 luvulla oli varsin yleistä, että kaadettu hirvi nyljettiin ja paloiteltiin metsässä ja nostettiin palkalle eli orteen. Palkalta hirven osat kuljetettiin usein edelleen miespelillä tai hevosella. Aikojen saatossa saaliin käsittely muuttui siten, että hirvi vain suolistettiin metsässä ja ruho tuotiin kokonaisuutena kylällä nyljettäväksi, riiputettavaksi ja paloiteltavaksi. Kuljetuksiin käytettiin maataloustraktoreita. Vuonna 1995 seuralle rakennettiin Markku ja Kati Uusinarkaukselta 1.7.1995 vuokratulle maalle keskele kylää nylkyvaja. Rakennuslupa hankkeelle saatiin 10.8.1995.

Aikaisemmin hirvi paloitetiin palkalle eli orteen roikkumaan taikka saalis kannettiin riukujen varassa olkapäillä pois metsästä (kuvat ylh. vas. ja oik.)

Hirven kuljettamiseen pois metsästä on käytetty paljon hevosta tai maataloustraktoria ja jopa metsätyökoneita. Onpa joskus jouduttu uittohommiinkin. Nykyään suuri osa hirvistä tulee metsästä mönkijäkyydillä (kuvat vas., oik. ja alh.)

*Hirven nylky- ja paloitte-
lupaikaksi sopi ennen
vaikka pihakoivu, mutta
nykysin suuri osa hirvis-
tä jalostetaan hyvin va-
rustelluissa nylkyvajoissa
(kuvat vas. ja oik.).*

Vuonna 1999 seuralle hankittiin mönkijä ja lisäksi mönkijää varten rakennettiin muovilevystä vetolevy. Elänlääkäri tarkasti 15.9.2001 nykyvajan ja totesi 18.9.2001 antamassaan lausunnossa, että nylkyvaja on tarkoitukseensa sopiva. Vuonna 2001 nylkyvajan vinssi sähköistettiin ja sen myötä yleistyi hirven nylkeminen vinssillä vetämällä. Tapa säästää eläimen nahkaa vähentämällä veitsen viilloista aiheutuvia reikiä nahassa. Vinssillä nylkeminen lisäksi nopeuttaa työtä ja vähentää miestyövoiman tarvetta.

Saalistilastojen kertomaa

Riistakantojen kestävä käyttö edellyttää keinoja riistakantojen vaihteluiden seurantaan. Ennakkotietoja seuraavan metsästysvuoden riistakannoista kerätään mm. lentolaskennoin, havaintokortein sekä kolmiolaskennoin. Metsästysvuoden päätyttyä metsästäjiltä kerätään tietoja saadusta saaliista.

Vuosi 1974 oli hyvä lintuvuosi seuran alueella, kanalintuja saatiin lähemmäs tuhat yksilöä.

Vuosi 1984 oli hyvä jänisvuosi ja saalistilastomme kertoo 324 pupun saaliista. Lisäksi tilastossa mainitaan 18 minikin (joiden kanta näytti olevan taantumassa), 45 karpän, 9 hanhen ja 60 vesilinnun sekä 102 hirven saaliista.

Kalevi Ruokanen jäniksien ja koirien ympäröimänä.

Suurpedot

Poromiehet susijahdissa

Poromiesten kanssa Narkaus-Kämän Erä ry:llä ei ole ollut ongelmia. Heidän toimintatapansa soveltuu metsästykselle sillä poromiehet ovat informoineet meitä kulloisestakin porojen kokoamisalueesta ja seuran jäsenet ovat voineet sovittaa metsästyksen sen mukaan.

Oivallinen tilaisuus poromiesten ja Narkaus-Kämän Erä ry:n metsämiesten yhteistyöhön tarjoutui vuonna 2001. Narkauksen paliskunnan erotustyöt keskeytyivät marraskuussa 2001 harmillisen vieraan saapumiseen. Aivan porokämpän tuntuun asettunut urossusi ryhtyi tappamaan paliskunnan poroja - ja siinä sivussa myös hirviä - enemmän kuin saattoi syödä. Kolmen viikon teho seurannan aikana poromiehet totesivat, että toistakymmentä poroa ja kolme hirveä oli päättänyt päivänsä.

Ministeriö tutki toista viikkoa, oliko olemassa edellytyksiä luvan myöntämiseksi tappajasadun kaatoon. Tuona aikana poromiehet valmistelivat käytännössä jahdin toteuttamista. Keskiyöllä 28.11.2001 maa- ja metsätalousministeriö myönsi kaatoluvan. Kun tieto myönteisestä päätöksestä tuli, susi aidattiin oleskelualueelleen noin 18 kilometrin pituisella lippusimalla.

Suden kaataja Hannu Kaarre (punainen takki, kahdesta taaempi) 30.11.2001.

Poromiehet Hanhikankaan porokämpällä. Vihreässä puserossa Erkki Ulkuniemi, keskellä nappikuuloke korvassa Seppo Jänkälä ja hänestä oikealle Matti ja Hannu Jänkälä ja vastapäätä Leo Piittinen.

Poromiehet kutsuivat susijahtiin myös Narkaus-Kämän Erä ry:n metsästäjät. Hirvenpyynnin jäljiltä jäähtyneet puhelimit kuumenivat jälleen. Torstaiamuna 29.11.2001 Hanhilamminkankaan porokämpälle koontui arviolta vajaa sata poro- ja metsämiestä. Perjantaina 30.11.2001 jahti vihdoon päättyi kaatoon.

Kokemuksena jahti lisäsi metsästäjien ymmärtämystä poronhoidosta ja suurpedoista. Poromiehille tuskin oli haitaksi saada lisäapua metsästäjiltä, jotka tunnetusti suhtautuvat kiihkottomasti ja asiallisesti luonnonsuojeluasioihin.

Karhunkaatajia

Ikäänkuin juhlistaakseen 30-vuotista Narkauskämän Erä ry:n taivalta salli metsästäjän onnen haltija Otso Veijo Kämälle komean kontion kaadon vuonna 1992. Kaato oli seuran jäsenten keskuudessa kolmas ja ensimmäinen seuran olemassaolon aikana seuran alueelta pyydetty.

Tauno Kämän kertoman mukaan joskus noin vuonna 1940 maaliskuussa Narkauksessa tapahtui edellisen kerran karhun kaato. Reino ja Eino Vanhanarkaus olivat havainneet karhun ylittäneen tien Kōnkään luona. Reino ja Eino olivat menneet Kōnkäeseen kysymään pyssyä lainaksi, mutta he olivat olleet sen verran nuoria, ettei talon emäntä ollut pojille pyssyä lainannut. Havaintoja karhun liikkeistä oli tehnyt myös Tauno Kämä isänsä kanssa tuodessaan Särki-Kämästä käpylastia Tommilan isännälle valtiolle ostettavaksi. Karhu kaatui lopulta, kun Pajarin Matti (Matti Uusinarkaus) ja Vertti Keskinarkaus ampuivat karhun Jokilammen kivaloon. Tauno Kämä muisteli, että Tommilan pihalla Matilla oli karhun nahka niputettu repun viilekkeisiin. Matti oli suksipelillä matkalla Puotilaan.

Karhunkaataja Veijo Kämä. Takana karhun ruho ja poronruhoja.

Tauno ja Toivo Kämä muistelivat myös isänsä Erkki Kämän kertoneen kaataneensa karhun Konttikairaan joskus vuosisadan alkupuolella. Karhu oli jäänyt talveksi muurahaismättäeseen, mistä Erkki Kämä oli yhdessä vaimonsa veljen Janne Konttijärven kanssa kaatanut karhun keväällä.

Seuran jäsen Taisto Ruokanen ampui 7.5.1984 Kessissä erauspojan. Kaato ei tapahtunut seuran metsästysalueella.

Ahmatarinoita

Loihtikivalossa (Lehtikivalossa) on onkaloon muurattu ahma. Tarinan mukaan 1800-luvulla ahmanpyytäjät olivat päätyneet tilanteeseen, missä ahma oli onkalossa. Sen sijaan, että olisivat yrittäneet saada ahmaa ulos pyytäjät olivat muuranneet onkalon umpeen. Vanhan tarinan tarkoittaman onkalo sittemmin löydettiin ja siellä oli ollut ahman luuranko.

Seuran väen keskuudessa kulkee myös juttu, jonka mukaan Viljo Välikangas olisi saanut vuonna 1965 pyydettyä ketunraudoilla ahman.

Kenneltoiminta

Koirapuolella 1950-luku oli pystykorvien vuosikymmen. Pystykorvien suosio johtui vanhasta tavasta, jonka mukaan lähes jokaisessa talossa oli kansalliskoiramme talon vahtina. Pystykorvat joutuivat myöhemmin jakamaan suosionsa ja 1970-lukua voisi kuvata ajokoirien jaksoksi. Seuralle perustettiin vuosikokouksessa 5.2.1978 myös ajokoirajaos, mutta sen toiminta ei oikein lähtenyt käyntiin. Hirvikoirien suosio 1980-luvulla alkoi syödä ajokoiraharrastusta.

Ajokoiratoiminta

Seuran tunnetuin ajokoiraperhe on Heleniuksen perhe, jossa harrastus on jo neljännessä polvessa. Harri ja hänen isänsä Risto Helenius ovat seuran toimivia jäseniä ja innokkaita ajokoiramiehiä. Harrastuksen nuorimman jatkajan Harrin isoisän isä toi ajokoiraharrastusta Narkaukseen aloittaessaan metsästysretket alueelle 1950-luvun puolivälissä. Isoisä Aarne Helenius metsästeli myös Narkauksen kulmilla. Heleniusten suomenajokoira Jymy oli metsästysretkillä mukana.

Suomenajokoira Jymy lehtikuvassa.

Hirvikoiria

Seuran pyynneissä mukana olleista menestynein koira on ehkä ollut Seppo Materon jämtlantnin pystykorva Lärvätsalon Viksu. Viksu oli muotovalio kansallisissa kisoissa SF.K.-MVA, V-80, V-81, V-82 ja pohjoismaisissa kisoissa rotunsa paras Heslingin Messuhallissa PMV-80, minkä lisäksi se saavutti harmaahirvikoirien SM-haukuissa hopeaa vuonna 1980. Viksun kuva ja muistoteksti koristaa majan seinää.

Lärvätsalon Viksu SF.K.-MVA, V-80, V-81, V-82, PMV-80 Harmaahirvikoirien SM-haukuissa hopeaa vuonna 1980. Omistaja Seppo Matero. Viksu on metsästyksen osallistuneista koirista tähän mennessä menestyksekkäin.

Viksun muistotaulun teksti kuuluu seuraavasti: "VIKSU on seuramme alueella pelkästään hirviä pyytävien koirien "kantaisä". Seppo Matero koiran omistajana on tehnyt uraauurtavaa työtä hirvikoiratoiminnan aloittamiseksi Narkaus-Kämän Erässä. VIKSUN jyhkeä haukku kuului toistakymmentä vuotta näissä maastoissa ja antoi unohtumattomia muistoja useille seuramme jäsenille. Lukematon on se hirvein määrä mitä VIKSUNN haukulta kaadettiin."

Erkki Wallin laika Roope voitti Rovaniemellä vuonna 1996 pidetyt laikojen Suomen mestaruuskisat. Maaston Roope oli saanut Apukan maataloustutkimuslaitoksen lähetytyiltä. Pahaksi onneksi Roopelle kävi pian kehnosti - se jäi vuonna 1998 auton alle.

Erkki Hannula ja Martti Ruonakoski ovat seuran piirissä ja muuallakin tunnettuja koiranomistajia ja hirvikoiraharrastajia. Hannulan norjan harmaapystykorva Vekku saavutti käyttövalion arvon vuonna 1998. Ruonakosken norjan harmaapystykorva Ponu saavutti käyttövalion arvon vuonna 1994. Molemmat ovat laatineet lyhyet kuvaukset harrastuksestaan ja koiristaan ja ne on liitetty historiikkimateriaalin sähköiseen arkistoon.

Sulevi Ruonakosken laikakoirille on kaadettu ehkä kappalemääräisesti eniten hirviä. Sulevin Raiku-koiralle ammuttiin 96 hirveä. Koe- tai näyttelysaavutuksia koiralle ei hankittu. Seri oli laikojen SM-haukuissa vuonna 1996 IV. Serille oli ennen syksyä 2002 ammuttu yhteensä 74 hirveä.

Taisto Kärköllä yhdellä ahkerimmista hirvenkaatomiehistä on ollut useita hyviä koiria, kuten Penna SF-11085/86, Pico SF 08298/91 sekä Saku FIN 25482/01. Picolle kaadettiin 108 hirveä.

Seuran jäsenissä on monia muitakin hyviin saavutuksiin yltäneiden koirien omistajia.

Riistanhoito

Lauri Kämä ja Erkki Hannula tarkastamassa syömäjälkiä riistapellolla.

Riistanhoitoaktiviteetteja on seuran historian aikana harjoitettu erityisesti linnunpönttöjä tekemällä, nuolukiviä asentamalla, riistapeltoja perustamalla sekä pienpetoja pyytämällä.

Vuosikokouksessa 10.3.1963 hyväksytty toimintasuunnitelma jo kertoo, että tavoitteena oli rakentaa telkän pönttöjä 1 kpl/jäsen.

Kaadettujen hirvien taljoista saadut varat on käytetty hirvien nuolukivien hankintaan. Nuolukiviä on sijoitettu todetuille talvehtimisalueille. Matalia taimikoita ja näiden taimikoiden välitöntä läheisyyttä on pyritty välttämään. Yli 2,5 metrisissä taimikoissa latvatuhot eivät ole enää todennäköisiä ja näissä taimikoissa männyn sivuoksat ovat

hyvää ravintoa hirville. Sivuoksien syöminen ei aiheuta metsätaloudellisia menetyksiä ja samalla nuoremmat taimikot säästyvät vahingoilta.

Osa riistapelloista on ollut talvi- ja kesäruokintaa silmällä pitäen ylläpidettyjä vesakoita. Suositettu ja varsin harmiton ja hyödyllinen tapa ylläpitää riistapeltoa on vesakoiden uudistaminen tienvarsia raivaamalla. Vesakot ovat hirvelle mieluisampaa ravintoa kuin männyn, joten vesakoiden uudistaminen auttaa välttämään metsätaloudellisia menetyksiä.

Seura on jo vuosia maksanut pienpetojen pyytäjille pienen korvauksen per pyydetty pienpeto. Tapporahat olivat vuonna 2001 seuraavat: kettu 50 mk ja minkki 30 mk. Vuonna 1990 seura voitti Rovaniemen seudun riistanhoitoyhdistyksen järjestämän pienpetokilpailun.

Talkootoiminta

Narkaus-Kämän Erä ry:n kaltaisen metsästysseuran juoksevassa toiminnassa ja rakentamisessa on monenmoista puuhaa, jonka hoitamiseen ei yhden ihmisen aika ja voimat riitä. Viime vuosina on ollut tapana, että joka vuosi jokainen hirtiryhmä on saanut tehtävälistan, jonka mukaa paikkoja on pitänyt kohennella ja rakennella eteenpäin. Näissä toiminnoissa yksittäisten jäsenten panos on saattanut erottua vuosien uurastuksena tai poikkeuksellisen suurena ponnistuksena. Tällaiset jäsenet ovat seuratoiminnalle arvokkaita. Siksi Narkaus-Kämän Erä ry. on pitänyt tapanaan palkita jäseniään aktiivisesta osallistumisesta seuran toimintaan touhunuukolla.

Touhunuukolla palkittuja oli juhluvuonna 2002:

1. Pekka Yrjänheikki	10. Tauno Kämä	19. Leo Juopperi	28. Markku Uusinarkaus
2. Kalevi Ruokanen	11. Eino Sutinen	20. Kalevi Keskinarkaus	29. Erkki Hannula
3. Aila Ruokanen	12. Eino Vanhanarkaus	21. Heino Petäjäjärvi	30. Martti Ruonakoski
4. Heikki Halvari	13. Alpo Kivijärvi	22. Joel Kestilä	31. Jouko Kestilä
5. Kauko Keskinarkaus	14. Kari Tiermas	23. Veli Saarijärvi	32. Jukka Körkkö
6. Olavi Montonen	15. Erkki Wall	24. Sakari Kylmäluoma	
7. Renne Perunka	16. Heino Vanhanarkaus	25. Sulevi Ruonakoski	
8. Veikko Uusinarkaus	17. Tauno Härkönen	26. Seppo Matero	
9. Risto Saarijärvi	18. Aarne Uusinarkaus	27. Reima Ruonakoski	

Eila Matero, Kirsti Ruonakoski, Helvi Uusinarkaus, Sirkka Tolonen, Aila Ruokanen, Liisa Tolonen ja Raili Kämä

Seuran vuosikokouksessa 5.2.1978 Renne Perungalle annettiin tehtäväksi selvittää mahdollisuutta naisjaoston perustamiseen. Naisjaosto perustettiin vuosikokouksessa 31.1.1982 ja jäseniksi nimettiin Aila Ruokanen, Helvi usinarkaus, Orvokki Lohela, Liisa Tolonen, Kyllikki Uusinarkaus, Helli Vanhanarkaus, Eila Matero ja Sirkka Tolonen. Naisjaoston toiminta jatkui aktiivisena aina vuoteen 1990 saakka. Naistoimikunnan erityisalaa oli ruokailujen ja kahvien järjestäminen hirtvikoe-ammunnoissa, kilpailuissa, harjoituksissa ja muissa kokoontumisissa. Pientä korvausta vastaan tarjottiin syötävää ja virvoitusta. Toiminta oli niin tuottelista, että naistoimikunnan hankkimilla varoilla on suureksi osaksi kustannettu seuran majalla oleva astiasto.

Metsästyksen valvonta

Seuran perustamisesta lähtien metsästyksen valvonta on ollut seuran kokousten asialistalla. Vuosikokouksessa 10.3.1963 riistanvalvojaksi valittiin Santeri Karjalainen ja tästä alkaen seuralla on ollut nimettyjä vastuuhenkilöitä metsästyksen valvontaa varten.

Metsästyksen valvonta on lainsäädännön mukaan paljolti metsästäjien itsensä varassa. Riistanhoitoyhdistys nimeää alueellaan metsästyksen vartijoita. Narkaus-Kämän Erä ry:llä on riveissään useita metsästyksen vartijakortin omaavia henkilöitä. Viime vuosina heistä yksi on nimetty seuran yhteiseksi valvonnasta vastuulliseksi henkilöksi, jolle ilmoitetaan havainnoista, jotka saattavat liittyä metsästyksen valvonnan kannalta kiinnostaviin asioihin. Mikäli asiassa ilmenee todennäköisiä syitä epäillä rikkomusta tai rikosta asiaa ryhdytään hoitamaan yhteistyössä viranomaisien kanssa. Seuran toimihenkilöiden yhteystietojen yhteydessä ilmoitetaan nykyään paitsi oman metsästyksen valvojan myös Rovaniemen maalaiskunnan ja Ranuan metsästyksen valvonnasta vastuullisten poliisien yhteystiedot.

Saviojan tien varressa 17.11.1997 otettu kuva riekon kaatopaikasta. Metsästysaika oli jo päättynyt - salametsästäjä sai saalis- ta ja pakeni paikalta.

Seuran jäsenet

Kunniajäsenet

*Uusinarkaus Veikko
kunniaapj.*

*Halvari Heikki
Härkönen Tauno
Keskinarkaus Armas
Keskinarkaus Vieno
Kämä Toivo
Körkkö Jukka
Lohela Veikko
Mölläri Alpi
Perunka Renne
Petäjjärvi Heino
Ruokanen Aila
Ruokanen Kalevi
Sutinen Eino
Uusinarkaus Aarne
Vanhanarkaus Heino*

Vapaaajäsenet

<i>Hannula Erkki</i>	<i>Keskinarkaus Lenne</i>	<i>Leinonen Olavi</i>	<i>Ruokangas Ari</i>	<i>Timonen Tapani</i>
<i>Hietala Timo</i>	<i>Kiuru Jarmo</i>	<i>Lepsu Alpo</i>	<i>Ruonakoski Sirpa</i>	<i>Tolonen Erkki</i>
<i>Hyppönen Mikko</i>	<i>Kiviniemi Arvo</i>	<i>Lintula Pertti</i>	<i>Ruonakoski Sulevi</i>	<i>Tuovinen Erkki</i>
<i>Hyvärinen Matti</i>	<i>Kiviniemi Jorma</i>	<i>Lintula Vieno</i>	<i>Ruotsalainen Valde</i>	<i>Uusinarkaus Markku</i>
<i>Härkönen Aulis</i>	<i>Knuuti Tapani</i>	<i>Lohela Markku</i>	<i>Saarijärvi Kari</i>	<i>Uusinarkaus Martti</i>
<i>Härkönen Kari</i>	<i>Knuuti Tarmo</i>	<i>Lohela Vilho</i>	<i>Saarijärvi Matti</i>	<i>Uusinarkaus Sulevi</i>
<i>Härkönen Pasi</i>	<i>Korko Ossi</i>	<i>Matero Risto</i>	<i>Saarijärvi Pekka</i>	<i>Uusinarkaus Veikko</i>
<i>Härkönen Sauli</i>	<i>Kumpula Matti</i>	<i>Matero Seppo</i>	<i>Saarijärvi Risto</i>	<i>Vilmilä Heikki</i>
<i>Inkeröinen Asko</i>	<i>Kämä Risto</i>	<i>Merkkiniemi Olavi</i>	<i>Salmela Aimo</i>	<i>Ylikörkkö Urpo</i>
<i>Inkeröinen Sauli</i>	<i>Kämä Tauno</i>	<i>Nevala Eelis</i>	<i>Salmela Eino</i>	<i>Ylitolonen Aarne</i>
<i>Inkeröinen Uno</i>	<i>Kämä Tuija</i>	<i>Nevala Olavi</i>	<i>Salovaara Mika</i>	
<i>Jänkälä Erkki</i>	<i>Körkkö Heikki</i>	<i>Nevala Veli</i>	<i>Seppänen Heimo</i>	
<i>Jänkälä Ilkka</i>	<i>Körkkö Nante</i>	<i>Nissinen Esko</i>	<i>Suominen Onni</i>	
<i>Kaihua Olavi</i>	<i>Körkkö Taisto</i>	<i>Palovaara Jaakko</i>	<i>Svenskberg Curt</i>	
<i>Keskinarkaus Ilo</i>	<i>Körkkö Teuvo</i>	<i>Pohjavesi Tapio</i>	<i>Tanninen Veikko</i>	
<i>Keskinarkaus Kauko</i>	<i>Lahti Asseri</i>	<i>Ruokanen Vilho</i>	<i>Tiermas Heli</i>	

Jäsenet

<i>Ahokas Jouko</i>	<i>Keskinarkaus Erkki</i>	<i>Kämä Tapani</i>	<i>Perunka Jarmo</i>	<i>Seppänen Pekka</i>
<i>Ahonen Antti</i>	<i>Keskinarkaus Hannu</i>	<i>Kämä Veijo</i>	<i>Perunka Pentti</i>	<i>Sieppi Inkeri</i>
<i>Grönstrand Rauli</i>	<i>Keskinarkaus Hilkkä</i>	<i>Körkkö Linda</i>	<i>Perunka Pertti</i>	<i>Siurua Ilpo</i>
<i>Hakala Keijo</i>	<i>Keskinarkaus Inkeri</i>	<i>Körkkö Mika</i>	<i>Petäjäjärvi Jouni</i>	<i>Sutinen Jyrki</i>
<i>Halvari Jorma Olavi</i>	<i>Keskinarkaus Ismo</i>	<i>Körkkö Reima</i>	<i>Petäjäjärvi Kai</i>	<i>Sutinen Mauri</i>
<i>Halvari Leo</i>	<i>Keskinarkaus Janne</i>	<i>Körkkö Sari</i>	<i>Petäjäjärvi Mika</i>	<i>Sutinen Miikka</i>
<i>Halvari Matti</i>	<i>Keskinarkaus Jouko</i>	<i>Körkkö Tarmo</i>	<i>Pitkäniemi Erkki</i>	<i>Sutinen Raimo</i>
<i>Harilahti Pekka</i>	<i>Keskinarkaus Kalevi</i>	<i>Laitinen Anne</i>	<i>Pitkäniemi Hannu</i>	<i>Tanninen Heikki</i>
<i>Harju Ari</i>	<i>Keskinarkaus Kari</i>	<i>Laukkanen Heikki</i>	<i>Pitkäniemi Heikki</i>	<i>Tanninen Marko</i>
<i>Helenius Harri</i>	<i>Keskinarkaus Leo</i>	<i>Juhani</i>	<i>Pitkäniemi Juha</i>	<i>Tanninen Teuvo</i>
<i>Helenius Risto</i>	<i>Keskinarkaus Maria</i>	<i>Laukkanen Niko</i>	<i>Pitkäniemi Jukka</i>	<i>Tennilä Lassi</i>
<i>Helppikangas Kari</i>	<i>Keskinarkaus Matti</i>	<i>Markus</i>	<i>Pitkäniemi Olli-Pekka</i>	<i>Tennilä Pekka</i>
<i>Honkanen Seppo</i>	<i>Keskinarkaus Pekka</i>	<i>Leinonen Soini</i>	<i>Pukema Henry</i>	<i>Tiermas Hannu</i>
<i>Hyvärinen Hannu</i>	<i>Keskinarkaus Raimo</i>	<i>Lepsu Urpo</i>	<i>Pukema Ilkka</i>	<i>Tiermas Kari</i>
<i>Härkönen Juho</i>	<i>Keskinarkaus Seppo</i>	<i>Lintula Hannu Johannes</i>	<i>Puolakka Kari</i>	<i>Tolonen Martti</i>
<i>Inkeröinen Eero</i>	<i>Keskinarkaus Taisto</i>	<i>Lintula Hannu Tapani</i>	<i>Rautanen Anu</i>	<i>Tolonen Veli-Pekka</i>
<i>Inkeröinen Markku</i>	<i>Keskinarkaus Tuomo</i>	<i>Lohela Ali</i>	<i>Ruokanen Markku</i>	<i>Tolonen Vesa-Matti</i>
<i>Jaukka Mikko Antero</i>	<i>Kestilä Jouko</i>	<i>Lohela Juha</i>	<i>Ruokanen Pertti</i>	<i>Torvinen Timo</i>
<i>Junnila Ahti</i>	<i>Kivijärvi Juhani</i>	<i>Lohela Kai</i>	<i>Ruokanen Taisto</i>	<i>Tuisku Tiina</i>
<i>Juntunen Jarmo</i>	<i>Kivijärvi Kai</i>	<i>Lohela Vesa</i>	<i>Ruonakoski Anne</i>	<i>Uusinarkaus Ari</i>
<i>Juntunen Mikko</i>	<i>Kivijärvi Kari</i>	<i>Luokkanen Antero</i>	<i>Ruonakoski Janne</i>	<i>Uusinarkaus Riku</i>
<i>Juntunen Taisto</i>	<i>Kivijärvi Pirjo</i>	<i>Malmberg Ele</i>	<i>Ruonakoski Juha</i>	<i>Uusinarkaus Silvo</i>
<i>Juopperi Oiva</i>	<i>Koivisto Martti</i>	<i>Mattila Matti</i>	<i>Ruonakoski Kimmo</i>	<i>Uusipaavalniemi Seppo</i>
<i>Juopperi Timo</i>	<i>Koivisto Pasi</i>	<i>Merkkiniemi Marko</i>	<i>Ruonakoski Martti</i>	<i>Vaara Markku</i>
<i>Jänkälä Pertti</i>	<i>Koukkula Jani</i>	<i>Merkkiniemi Pauli</i>	<i>Ruonakoski Pasi</i>	<i>Vaarama Vesa</i>
<i>Jänkälä Seppo</i>	<i>Koukkula Jouko</i>	<i>Mikkola Juha</i>	<i>Ruonakoski Reima</i>	<i>Wall Erkki</i>
<i>Jänkälä Vilho</i>	<i>Kuisma Ulla</i>	<i>Mäkelä Juhani</i>	<i>Ruonakoski Teemu</i>	<i>Wall Janne</i>
<i>Kaarakka Martti</i>	<i>Kuivalainen Anna-Liisa</i>	<i>Nevala Henry</i>	<i>Saarijärvi Janne</i>	<i>Wall Mikko</i>
<i>Kanervo Eero</i>	<i>Kuivalainen Juha</i>	<i>Nevala Tuomo</i>	<i>Saarijärvi Jarmo</i>	<i>Vanhanarkaus Jari</i>
<i>Kanervo Ilmo</i>	<i>Kulusjärvi Väinö</i>	<i>Nissinen Juha</i>	<i>Saarijärvi Veijo</i>	<i>Vanhanarkaus Jouni</i>
<i>Kanervo Tarja</i>	<i>Kuntola Jukka-Pekka</i>	<i>Nissinen Leo</i>	<i>Saarijärvi Veikko</i>	<i>Vattulainen Ari</i>
<i>Karinti Allan</i>	<i>Kurvinen Pentti</i>	<i>Ollonen Olavi</i>	<i>Saarijärvi Veli</i>	<i>Välikangas Anssi</i>
<i>Katainen Tuomo</i>	<i>Kuukasjärvi Mika</i>	<i>Paalijärvi Tuomo</i>	<i>Saavalainen Jukka</i>	<i>Välikangas Juhani</i>
<i>Kauppinen Jari</i>	<i>Kylmäluoma Sakari</i>	<i>Palojärvi Jarmo</i>	<i>Saavalainen Martti</i>	<i>Välikangas Leo</i>
<i>Kekonen Tuomo</i>	<i>Kämä Esko</i>	<i>Parpala Esko</i>	<i>Salmela Hannu</i>	<i>Yritys Mikael</i>
<i>Keskinarkaus Alpo</i>	<i>Kämä Jorma</i>	<i>Paukkunen Jorma</i>	<i>Salmela Juhani</i>	<i>Yrjänheikki Tuomo</i>
<i>Keskinarkaus Arto</i>	<i>Kämä Kyösti</i>	<i>Paukkunen Kalle</i>	<i>Salovaara Erkki</i>	
<i>Keskinarkaus Arvo</i>	<i>Kämä Lauri</i>	<i>Pernu Leo</i>	<i>Sandberg Jorma</i>	

Lähteet

- Veikko Uusinarkauksen alustuskonsepti yhteishaun perustamispalaverissa pidetystä alustuksesta yhteishaun alkuvuosilta
- Ranuantien suunnan yhteishaun muistio ja sen liite 16.4.1982
- Kansan Tahto 27.11.1968 s. 4
- Metsähallinnon Perä-Pohjolan piirikuntakonttorin kirje ampumaradan alueen vuokraamisesta Narkauksen metsästys- ja kalastusseuralle 5.9.1966
- Metsähallinnon Perä-Pohjolan piirikuntakonttorin kanssa 23.8.1967 tehty maanvuokrasopimus Hietakankaan ampumarata-alueesta
- Lapin riistanhoitopiirin riistapäällikön Pasi Puttosen tarkastusraportti ampumarata-alueesta 18.7.1966
- Rovaniemen maalaiskunnan piirin nimismiehen Väinö Rantasen lausunto ampumarata-alueen soveltuvuudesta aiottuun käyttöön 12.8.1966
- Lapin lääninhallituksen päätös 18.5.1967 Narkauksen Metsästys- ja Kalastusseura ry:n ampumaradan perustamista koskevaan lupahakemukseen
- Lapin lääninhallituksen päätös 29.11.1972 Narkauksen Metsästys- ja Kalastusseura ry:n haulikkoradan perustamista koskevaan lupahakemukseen
- Rovaniemen nimismiespiirin komisario Matti Mäyrän hyväksyntä hirviradalle hirvikoeammuntojen pitopaikaksi 3.10.1978
- Lapin riistanhoitopiirin riistapäällikön Pasi Puttosen tarkastusraportti hirviradan hyväksymisestä hirviammuntakokeiden pitopaikaksi 16.8.1979
- Lapin lääninhallituksen päätös 14.2.1990 Narkaus-Kämän Erä ry:n hakemukseen pienoishirvi- ja luodikkoradan perustamista ja haulikkoradan muutosta koskevaan hakemukseen
- Postipankissa 15.11.1984 allekirjoitettu velkakirja kolmivaiheagregaatın ostoon
- Maa- ja metsätalousministeriön sudenpyyntilupa 28.11.2001 dnro 4328/722/2001
- Susijahdin osallistujalista 29.-30.11.2001
- Narkaus paliskunnan suden kaatolupahakemus 23.11.2001
- Narkaus paliskunnan suden kaatolupahakemuksen täydennys 26.11.2001
- Narkaus paliskunnan suden kaatoilmoitus 2.12.2001
- Pohjolan Sanomat 1.12.2001 s. 5 Tappajasuden päivät päättyivät Narkauksessa
- Kati ja Markku Uusinarkauksen ja Narkaus-Kämän Erä ry:n välinen maanvuokrasopimus nylkyvajan paikasta 1.7.1995
- Eläinlääkärin tarkastusraportti Narkaus-Kämän Erä ry:n nylkyvajasta 18.9.2001
- Rovaniemen maalaiskunnan rakennuslupa 9.11.1972 nro 350 metsästysmajan rakentamiseksi
- Yhdistysrekisteri-ilmoitus 3.5.1962 ja siihen liitetyt asiakirjat
- Rakennuslupa 10.8.1995 nro 296/95 nylkyvajan rakentamiseksi
- Narkaus-Kämän Erä ry:n tilikirjat vuosilta 1962-1981
- Rovaniemen riistanhoitoyhdistyksen koulutustilaisuutta koskeva uutisjuttu. Lapin Kansa 20.9.1998
- Narkaus-Kämän Erä ry:n pöytäkirjat 1962-
- Ranuantien suunnan yhteishaun pöytäkirjat 1978-

Ja matka jatkuu...

Kuvassa Renne Perunka hirventaljan kanssa.